

Y CABINET DYDD MAWRTH, 27 MEHEFIN 2017

Yn bresennol-

Y Cynghorwyr: Dyfrig L. Siencyn, Mair Rowlands, Gareth Wyn Griffith, Peredur Jenkins, Dafydd Meurig, Dilwyn Morgan, W. Gareth Roberts, Gareth Thomas a Ioan Thomas

Hefyd yn bresennol- Iwan Trefor Jones (Cyfarwyddwr Corfforaethol), Morwena Edwards (ME) Dafydd Edwards (Pennaeth Cyllid), Iwan Evans (Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol)

Eitem 6: Garem Jackson (Pennaeth Adran Addysg Dros Dro)

Eitem 7: Gwyn Morris Jones (Pennaeth Adran Priffyrdd a Bwrdeistrefol)

Eitem 8 a 9: Llinos Edwards (Uwch Swyddog Gweithredol)

1. YMDDIHEURIADAU

Croesawyd Aelodau'r Cabinet a Swyddogion i'r cyfarfod.

Derbyniwyd ymddiheuriadau gan Cyng. Craig ab Iago a Dilwyn Williams (Prif Weithredwr)

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Datganwyd buddiant gan y Cynghorydd Dilwyn Morgan ar gyfer eitem 6 gan fod ganddo wyr yn mynychu un o'r ysgolion yn nalgylch Y Bala. Roedd yn fuddiant sy'n rhagfarnu.

3. MATERION BRYD

Nid oedd unrhyw faterion bryd.

4. MATERION YN CODI O DROS OLWG A CHRAFFU

Nid oedd unrhyw faterion yn codi o drosolwg a chraffu.

5. COFNODION O GYFARFOD A GYNHALWYD AR 6 MEHEFIN 2017

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion cyfarfod y Cabinet a gynhaliwyd ar y 6 Mehefin, 2017, fel rhai cywir.

6. DYFODOL DARPARIAETH ADDYSG YN NALGYLCH Y BERWYN

Cyflwynwyd yr eitem gan Cyng. Gareth Thomas

PENDERFYNWYD

- I. Tynnu'r cynnig i sefydlu Campws Dysgu 3-19 Gwirfoddol a Reolir (VC, Eglwys yng Nghymru) yn ei ôl, yn unol ag adran 55 (5) o Ddeddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013.
- II. Gofyn am adroddiad pellach argymhelliad ar gyfer Medi 2017 i gyflwyno model amgen ar gyfer ymgynghoriad sy'n cyfarch a chyd-fynd a gofynion yr Achos Busnes sydd wedi ei gymeradwyo gan y Llywodraeth
- III. Dirprwyo'r hawl i'r Aelod Cabinet Addysg gynnal rhag-ymgynghoriad gyda'r Eglwys yng Nghymru yn unol â gofynion Cod Trefniadaeth Ysgolion 2013 ac adrodd ar y canlyniadau i'r Cabinet ym mis Medi 2017.

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad i'r Cabinet gan nodi mai pwrpas cyflwyno'r adroddiad oedd i adrodd yn ôl. Yn Mawrth 2016 bu i'r Cabinet gytuno ar argymhelliad i ymgynghori a chyrrff llywodraeth ysgolion dalgyrch y Berwyn ar yr opsiwn i dynnu'r cynnig i sefydlu Campws Dysgu 3-19 Gwirfoddol a Reolir yn ei ôl. Nodwyd fod y gwaith o ymgynghori gyda'r cyrrff llywodraethu wedi ei wneud ac fod yr ymatebion gan y 6 ysgol yn cefnogi'r cynnig presennol i dynnu'r cais yn ei ôl.

Nodwyd yn glir mai mater llywodraethol a rheolaethol yw'r materion yma ynglŷn a newid statws yr ysgol. Pwysleisiwyd yn ogystal fod y gwaith adeiladu yn mynd rhagddi ac yn dilyn yr amserlen a osodwyd. Mynegwyd nad yw newid statws yr ysgol yn amharu ar yr Achos Busnes sydd wedi ei gyflwyno i Lywodraeth Cymru, ac mai mater technegol yw i newid statws yr Ysgol.

Ychwanegwyd fod yr Eglwys wedi parchu barn y Llywodraethwyr ac wedi ysgrifennu llythyr ac wedi nodi eu bod yn derbyn nad yw cyrrff llywodraethol dalgyrch y Bala yn gefnogol o'r cynnig presennol. Pwysleisiwyd mai eu prif flaenoriaeth yw anghenion disgyblion ac o ganlyniad yn cytuno a cais y Cyrff Llywodraethol ynghylch statws campws dysgu 3-19 newydd.

Sylwadau yn codi o'r drafodaeth

- Nodwyd ei bod yn newyddion da fod yr eglwys yn dangos cefnogaeth i'r cais a fod cytundeb ar draws y bwrdd.
- Mynegwyd eu bod yn newyddion da fod y gwaith adeiladu yn mynd rhagddi ac y bydd yr adeilad yn barod yn unol ar amserlen.
- Ychwanegwyd fod y campws yn fuddsoddiad mawn i addysg plant y dyfodol yn nalgyrch ysgol y Berwyn.

7. DARPARIAETH TOILEDAU CYHOEDDUS YNG NGHWYNEDD

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Cyng. Gareth Griffith

PENDERFYNIAD

- i. Cyflawni'r toriad o £244,000 yn y gwasanaeth dryw wireddu'r Cynllun Partneriaethau gyda Chynghorau Cymuned a Thref er mwyn cadw'r mwyafrif o doiledau cyhoeddus presennol y Sir yn agored i'r dyfodol
- ii. I gau'r toiledau hynny lle nad oes bwriad neu ddiddordeb gan y gymuned i gyfrannu a phartneriaeth erbyn 1 Hydref 2017

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad i'r Cabinet gan nod fod yr eitem wedi bod yn cael ei drafod ers dros flwyddyn. Yn dilyn ymarferiad Her Gwynedd, bu i'r Cyngor Llawn ym Mawrth 2016 argymhell gwneud toriad a oedd yn golygu cau 50 allan o 73 o doiledau cyhoeddus y Sir. Yn dilyn hyn bu i'r Pwyllgor Craffu Cymunedau argymhell i'r Cabinet i addasu'r penderfyniad drwy yn gyntaf ymgeisio i sefydlu partneriaethau gyda'r cymunedau lleol er mwyn osgoi cau'r cyfleusterau tra'n cyflawni'r un swm o doriad.

Nodwyd mewn gwireddu'r Cynllun Partneriaethau rhagwelir gallu cadw o leiaf 51 o doiledau yn agored drwy gefnogaeth a chydweithrediad Cynghorau Cymuned a Thref. Pwysleisiwyd fod angen cyflawni'r toriad ac y bydd angen cau y toiledau ble nad oes bwriad neu ddiddordeb gan y gymuned i gyfrannu a phartneriaethau. Nodwyd fod bwriad i barhau i drafod gyda'r Cynghorau Cymuned a Thref hyd fis Hydref er mwyn creu y partneriaethu i geisio cadw mwy o doiledau yn agored.

Adroddwyd fod un newid i'r atodiad fod trafodaethau yn parhau ym Mhenygroes. Ychwanegwyd fod deiseb wedi ei derbyn o Dywyn wedi arwyddo gan 1,000 o bobl.

Sylwadau yn codi o'r drafodaeth

- Nodwyd fod neges cadarnhaol fod cymaint o gynghorau cymuned a thref yn barod i bartneriaethu ac i weithio gyda'i gilydd i barhau y gwasanaeth.
- Pwysleisiwyd fod y sefyllfa yn edrych yn llawer gwell nac yr oedd hi yn Mawrth 2016 ac nodwyf ei bod yn ganmoladwy gweld Cynghorau Cymuned yn barod i weithio mewn ffordd wahanol.
- Nodwyd fod balchder yn mewnbwn y Pwyllgor Craffu Cymunedau sydd wedi arwain er mwyn cadw'r toiledau ar agor.

8. DIOGELU A ROL Y PANEL STRATEGOL DIOGELU

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Cyng. Dyfrig Siencyn

PENDERFYNIAD

Cymeradwyo ehangu gwaith y Panel Strategol Diogelu i gynnwys gofynion ar yr Awdurdod sydd yn ymwneud a gwrthderfysgaeth, caethwasiaeth fodern, trais yn y cartref a diogelwch cymunedol.

Dirprwyo'r hawl i'r Panel Strategol Diogelu i adolygu a chytuno newidiadau angenrheidiol i'r Polisi Diogelu Corfforaethol yn deillio o fabwysiadu'r newid i'r cylch gorchwyl.

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad i'r Cabinet a pwysleisiwyd pwysigrwydd y gwaith o fewn y

Cyngor. Mae trefniadau'r presennol o ran diogelu ac yn benodol cyfrifoldeb gorfforaeth i ymarfer ei ddyletswydd i ddiogelu wedi bod yn eu lle ers rhyw bedair blwynedd. Mae'r panel wedi bod yn gwneud cynnydd da o ran ymwybyddiaeth a dealltwriaeth o faterion diogelu ar draws y Cyngor.

Nodwyd yn syml fod yr adroddiad yn holi am ganiatâd i ehangu sgôp y y panel.

Pwysleisiwyd fod hyn yn amser gan fod newidiadau o ran trefniadau rhanbarthol a newidiadau deddfwriaethol sydd yn digwydd ar hyn o bryd.

Sylwadau'n codi o'r drafodaeth:

- Nodwyd fod hwn yn gyfle i fanteisio ar ehangu cyfrifoldebau a lleihau dyblygu yn y maes diogelu.
- Trafodwyd y gwahaniaeth rhwng y Panel Strategol Diogelu a'r Panel Gweithredol Diogelu a nodwyd mai swyddogion y cyhoedd sydd yn rhan o'r panel gweithredol er mwyn sicrhau fod y gwaith yn cael ei wneud.
- Mynegwyd balchder at y sylw i ddiogelu plant a oedolion bregus ac fod rôl staff o fewn y Cyngor wedi ei amlygu.

9. ADRODDIAD BLYNYDDOL Y PANEL STRATEGOL DIOGELU 2016/17

Cyflwynwyd yr adroddiad gan Cyng. Dilwyn Morgan

PENDERFYNIAD

Derbyniwyd yr adroddiad blynyddol ar waith y Panel Strategol Diogelu Plant ac Oedolion.

TRAFODAETH

Cyflwynwyd yr adroddiad i'r Cabinet sydd a'i bwrpas o ddiweddar y hyn sydd wedi ei gyflawni gan y Panel Strategol Diogelu dros y flwyddyn. Diolchwyd i'r Cyng. Mair Rowlands am gadeirio ac i Cyng. Gareth Thomas a Cyng. W Gareth Roberts am fod yn aelod o'r Panel.

Nodwyd fod gwaith da wedi ei wneud yn codi ymwybyddiaeth staff o waith diogelu plant ac oedolion bregus. Yn ychwanegol pwysleisiwyd fod arolygiaeth gan gyrff allanol wedi nodi twf yng ngwaith y panel. Trafodwyd nod panel i'r dyfodol ac diolchwyd am ddod a meysydd ychwanegol sydd angen sylw i mewn i waith ac rhaglen y panel.

Sylwadau'n codi o'r drafodaeth:

- Croesawyd y syniad fod yr eitem gael ei lle ar raglen y Cyngor Llawn er mwyn i'r holl aelodau fod yn ymwybodol o'r gwaith mae'r panel yn ei wneud.
- Holwyd fod y AGGCC wedi nodi fod newidiadau cyffroes – holwyd beth oedd y newidiadau yma. Pwysleisiwyd fod hyn o ganlyniad i newidiadau yn y maes oedolion o ganlyniad i dwf mewn cyfeiriadau drwy fuddsoddi mewn tîm a fydd yn sicrhau ansawdd.

Dechreuodd y cyfarfod am 13:00 a daeth i ben am 13:45

CADEIRYDD